

ЗАКОН

за допълнение на Гражданския процесуален кодекс

(Обн., ДВ, бр. 59 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 50 от 2008 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2008 г. – бр. 63 от 2008 г.; изм. и доп., бр. 69 от 2008 г., бр. 12, 19, 32 и 42 от 2009 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2009 г. – бр. 47 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 82 от 2009 г., бр. 13 и 100 от 2010 г.; Решение № 15 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 5 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 45, 49 и 99 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 53 и 98 от 2014 г., бр. 50 от 2015 г., бр. 15 и 43 от 2016 г., бр. 8, 13, 63, 86, 96 и 102 от 2017 г., бр. 42 и 65 от 2018 г., бр. 38, 83, 98 и 100 от 2019 г. и бр. 68, 98 и 110 от 2020 г.)

§ 1. Създава се чл. 450б:

„Информационна система „Национален регистър на запорите”

Чл. 450б. (1) Министерството на правосъдието изгражда и поддържа Информационна система „Национален регистър на запорите” на движими вещи, подлежащи на регистрация по силата на закон. Условието и редът за воденето, съхраняването и достъпа до информационната система се определят с наредбата по чл. 501а, ал. 6.

(2) Министерството на правосъдието, Министерството на вътрешните работи, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и Министерството на земеделието, храните и горите обменят по електронен път с информационната система по ал. 1 информация за движимите вещи, подлежащи на регистрация във водените от тях регистри по силата на закон.

(3) Съдебните изпълнители са длъжни ежедневно да въвеждат данни в информационната система по ал. 1. Данните може да се подават автоматично от информационните системи, използвани от съответните съдебни изпълнители. Данните се подават по ред и във формат, определени с наредбата по ал. 1.

(4) Достъпът до информационната система по служебен път на държавните органи, на органите на местното самоуправление и местната администрация и на лицата, осъществяващи публични функции, е безплатен.

(5) На база на съдържащите се в информационната система по ал. 1 данни Министерството на правосъдието предоставя електронни административни услуги на всяко лице при спазване на изискванията по Закона за електронното управление. Услугите се заявяват през електронния портал на Министерството на правосъдието. За предоставяне на услугите Министерството на правосъдието събира такси в размери, определени с тарифа на Министерския съвет.“

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон:

1. Министерският съвет приема измененията и допълненията в Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието, произтичащи от този закон.

2. Министърът на правосъдието издава наредбата по чл. 450б, ал. 1.

§ 3. В Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс (ДВ, бр. 86 от 2017 г.) в § 72 ал. 2 се отменя.

§ 4. Този закон влиза в сила от 1 януари 2022 г.

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на
2021 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цвета Караянчева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за допълнение на Гражданския процесуален кодекс

Причините, които налагат приемането на предложениия проект на Закон за допълнение на Гражданския процесуален кодекс (ЗД на ГПК), са свързани с необходимостта от изграждане на електронна информационна система „Национален регистър на запорите“ в Република България, чрез която информацията досежно движимите вещи с регистрационен режим, върху които са наложени заповори по изпълнителните дела, ще бъде централизирана в една база данни. Системата ще е достъпна за правоимащите органи и всички лица на територията на страната или извън нея.

Към момента в българското законодателство съществува нормативна празнота по отношение на възможността за информиране на заинтересованите страни преди извършване на покупко-продажба на движими вещи (пътно-транспортни средства, селскостопанска техника, пътностроителна техника и др.) относно наложени заповори върху тях от правоимащи органи.

Анализът на съществуващите практики и нормативната база, свързани със заповори върху движими вещи с регистрационен режим, не идентифицира нормативни текстове, които да уреждат въвеждането на информация относно заповорите върху движими вещи в обща платформа. Необходимо е да бъде създадена регламентация на изцяло нов институт – регистър на заповорите, в т.ч. да бъдат уредени изграждането, поддържането, воденето, съхраняването и достъпа до информационната система.

Предложенията за допълнения са основани на общата идея, че регистърът на заповорите върху движими вещи с регистрационен режим следва да се изгради и функционира като софтуерен продукт, осигуряващ създаването и поддържането на база данни, обединяваща информацията относно заповорите на всички категории движими вещи, подлежащи на регистрация по силата на специални закони.

За да се осигури такава степен на публичност на информацията в регистъра, която ще гарантира информиране на заинтересованите лица относно тежестите и ограниченията върху движимите вещи - предмет на регулация, ще повиши сигурността при прехвърлителните сделки и ще оптимизира принудителното изпълнение върху посочените движими вещи, е необходимо да бъдат извършени съответните нормативни промени в ГПК, съчетано с установяване на делегация за издаване на подзаконовни нормативни актове по прилагането им.

Предвидено е Националният регистър на запорите и системата за електронен публичен търг да функционират на основата на обща информационна система. Този подход ще позволи общ единен стандарт при изграждането на двете функционалности и автоматизирано движение на данни от регистъра на запорите на движими вещи към модула за продажбите и обратно. Във връзка с това се предлага изграждането на регистъра на запорите на движими вещи и системата за електронен публичен търг да се уредят в един нормативен акт (в случая ГПК, където вече съществува правна уредба относно електронния публичен търг – глава четиридесет и трета, раздел II „Електронни публични търгове“, чл. 501а – 501ж) и в един общ подзаконов нормативен акт със съответната законова делегация за това.

Основната цел на законопроекта е уреждането на информационна система, обслужваща Националният регистър на запорите, включително модул за електронна публична продажба, и обмен на информация по електронен път с други регистри с оглед на развитието на електронните услуги, които се предоставят на гражданите и бизнеса. Тази цел съответства на заложеното в Актуализираната пътна карта за изпълнение на Актуализираната стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2019-2023 г., стратегическа цел 1: Трансформиране на администрацията и публичните институции в цифрови, специфична цел 1.1. Осигуряване на оперативна съвместимост по подразбиране - Мярка 11 „Разработване и внедряване на електронна информационна система „Национален регистър на запорите“.

Специфичните цели са свързани със:

- преминаване към напълно централизирана информационна система и база данни по повод на заповорирани вещи;
- осигуряване на възможност за електронен обмен на данни във връзка с предоставяне на информация между правоимащите органи и лица, свързана със заповорирани вещи;
- реализиране на електронни услуги за автоматизиран достъп до Националния регистър на заповорите;
- предоставяне на достъп до бази данни и регистри за предоставяне в реално време на актуална информация за описание на заповорираната вещь и всички свързани със заповора елементи, които обуславят налагането му;
- гарантиране не само на момента на изненада при налагане на заповор (вписване на обстоятелства в реално време в регистъра и непрекъснат достъп до информацията в него), но и предотвратяване на възможността за разпореждане с вещьта поради идентифицирането ѝ като заповорирана в момента на предприетото действие от правоимащия орган;
- предоставяне на възможност за уведомяване в реално време по електронен път на заинтересованите страни при налагане и промяна на обстоятелствата по повод на заповор;
- предоставяне на възможност за уведомяване на правоимащи органи и лица при вдигане на заповор с цел предприемане на съответните действия по компетентност.

Проектът ще допринесе за развитието на електронните услуги, които се предоставят на гражданите и бизнеса, както и ще предостави възможност за взаимодействие между системи при проверка за наличие на заповор върху вещь на дадено лице. Така ще се постигне максимална информираност на гражданите, бизнеса и държавните органи и ще се намали възможността за разпореждане със заповорирани вещи.

Изграждането на информационна система, обслужваща Националния регистър на заповорите, включваща и системата за електронни публични търгове, ще има редица положителни ефекти за дейността на правораздавателната система у нас.

Резултатите, които ще се очаква да се постигнат с въвеждането на предвидените нормативни промени, са следните:

- създаване на единна база данни за запорите, налагани върху всички движими вещи, които подлежат на регистрация по силата на специални закони;

- предоставяне на възможност за известяване на правоимащите органи и лица относно наложен запор чрез електронно уведомяване;

- повишаване на прозрачността между заинтересованите лица (взискатели, кредитори, съдебни изпълнители, банки, синдици, членове на търговски дружества, притежатели на ценни книги и др.) чрез предоставяне на достъп по електронен път до информацията в регистъра;

- повишаване на сигурността на гражданския оборот чрез възможност за проверка от страните преди сключването на прехвърлителна сделка относно вещта;

- осигуряване на възможност за бързи и надеждни справки при проучване на състоянието на имуществото на търговски дружества с цел операции по придобиване и сливане, както и при проверка на кредитоспособността на дружествата;

- публичната и общодостъпна информация относно наложените запори върху движимите вещи ще дава възможност за бързи и надеждни справки при проучване на състоянието на имуществото на търговски дружества, еднолични търговци и неограничено отговорни съдружници за целите на производството по несъстоятелност.

Предложеният проект на ЗД на ГПК предвижда, че чрез Информационна система „Национален регистър на запорите“ Министерството на правосъдието ще предоставя електронни административни услуги на всяко лице при спазване на изискванията по Закона за електронното управление. Законопроектът предвижда също в 6-месечен срок от влизането му в сила да бъдат направени изменения в Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието, приета с Постановление № 167 на Министерския съвет от 1992 г. Начинът на ползване на услугите ще бъде уреден в предвидената

да бъде издадена в 6-месечен срок от влизането на закона в сила наредба.

Проектът на ЗД на ГПК не съдържа разпоредби, транспониращи актове на Европейския съюз, поради което не е приложена таблица за съответствие с правото на Европейския съюз.

Относно съответствието на законопроекта с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека е изготвена справка от Министерството на правосъдието

Законопроектът не съдържа разпоредби, свързани с въвеждането на регулаторни режими.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(~~Бойко~~ Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДМИНИСТРАЦИЯ НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО
Регистрационен индекс и дата
93-00-134/20 18-11-2020

#229
Г-жа Г. Димитрова
Г-жа П. Белчина

№ 04.04-57
18-11 2020 г.

Г-н Стоян Стоянов

Танев

На Ваше име

На Вашето мнение

☐ За становище ☑ За становище

☐ За доклад ☑ За доклад

☐ За отговор ☑ За отговор

☐ За участие в състав

☑ За обособяване

Г-н Секретар

Г-Н СТОЯН СТОЯНОВ
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА
ПРАВОСЪДИЕТО

На Ваш Изх. № 93-00-134/12.11.2020 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН СТОЯНОВ,

Приложено Ви изпращам становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ относно съгласуването на частична предварителна оценка на въздействието на проекта на Закон за допълнение на Гражданския процесуален кодекс.

Съгласуването се извършва на основание чл. 30г от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Приложение: становище на дирекция „Модернизация на администрацията“

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР
НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

/ВЕСЕЛИН ДАРОВ/

Становище на администрацията на Министерския съвет

Съгласуването се извършва на основание чл. 21, ал. 5 от Закона за нормативните актове

Проект на акт:	Вид оценка:	Частична
Проект на Закон за допълнение на Гражданския процесуален кодекс	Становище по ред:	Единствено съгласуване
	Дата:	17.11.2020
	В отговор на №:	№ 93-00-134/12.11.2020 г.
	Институция:	Министерство на правосъдието
Диспозитив:	Съгласува с препоръки	
Основание:	Чл. 30б, ал. 3, т. 2, б. "а" от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация	

I. Относно раздел 1 „Дефиниране на проблема“:

Предлагаме в края на изложението по т. 1.2. да се даде кратка информация относно това какви следва да бъдат предметът и съдържанието на подзаконовия нормативен акт, който е необходимо да бъде приет, в случай че се извършат предложените промени в ГПК по отношение на изграждането на регистър на запорите на движими вещи и системата за електронен публичен търг. Препоръчително е в този раздел от оценката да бъде включена и налична статистическа информация, представяща актуалното състояние и обосноваваща необходимостта от предприемане на нормативни промени.

II. Относно раздел 3 „Идентифициране на заинтересованите страни“:

Предлагаме в групата на държавните органи, органите на местното самоуправление и на лицата, осъществяващи публични функции, да се посочат по-конкретно кои са тези органи и лица. Предлагаме също групата на физическите и юридическите лица – участници в изпълнителния процес - да се раздели на подгрупи (например, както са посочени в раздел 4 от оценката).

III. Относно раздел 4 „Варианти на действие“:

Предлагаме при представянето на Вариант 1 да се даде по-подробна информация относно предвидените конкретни промени в ГПК. С оглед на обстоятелството, че се предлага създаването на регистър, предлагаме във Вариант 1 да се опише коя е структурата, която ще бъде отговорна за воденето и администрирането на регистъра, осигурени ли се необходимите финансови, технически и кадрови ресурси, какво ще бъде съдържанието на регистъра, как ще бъде осигурена публичност, достъпност и свързаност с други регистри, получено ли е становище от ДАЕУ и т.н. В случай че се налагат промени и в други закони – това също е необходимо да се посочи, както и да се разгледат ефектите от тези промени за заинтересованите страни. Във връзка с това предлагаме при

представянето на Вариант 1 на стр. 7 от оценката да се посочат и кои са специалните закони и регистри, които ще бъдат засегнати от промените, какви са очакваните ефекти за заинтересованите и засегнатите страни по тези специални закони, включително ще са необходими ли допълнителни средства, както и каква е готовността за реализиране на промените. Предлагаме също на стр. 9 от оценката да се даде по-подробна информация относно подхода, който ще бъде възприет при определяне на новите размери на действащи такси и при въвеждането на нови такси, както и какво следва да бъде съдържанието, структурата и предмет на уредба на предвидения подзаконов нормативен акт, така че да се осигури законосъобразност на процесите по предоставяне на предвидените електронни административни услуги.

IV. Относно раздел 8.1. „Административната тежест за физическите и юридическите лица“:

Предлагаме да се опише накратко в какво се изразява очакваното намаляване на административната тежест и за кои административни услуги ще бъде налице.

V. Относно раздел 9 „Създават ли се нови регистри?“:

Предлагаме в този раздел да се даде отново кратка информация относно новия регистър.

* Съгласно чл. 17 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието, изводите и относимата информация от извършената частична предварителна оценка на въздействието се включват във финансовата обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

** При съгласуването по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация се съпоставят кръгът от въпроси, проблеми и решения, разгледани в оценката на въздействието и кръгът от въпроси, засегнати от обхвата на нормативната намеса в проекта на акт.

*** На основание чл. 30б, ал. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо окончателната оценка на въздействието да бъде съобразена с препоръките от становището.

**** На основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо това становище да бъде публикувано заедно с преработената оценка на въздействието и проекта на акт при обществените консултации, провеждани в изпълнение на Закона за нормативните актове.

**ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„МОДЕРНИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА“**

/КРАСИМИР БОЖАНОВ/

Приложение № 1

към чл. 16 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието* (Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)	
Институция: Министерство на правосъдието	на Нормативен акт: Проект на Закон за допълнение на Гражданския процесуален кодекс
За включване в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за периода: 01.07.2020 г. – 31.12.2020 г.	Дата: 20.11.2020 г.
Контакт за въпроси: Галина Димитрова, държавен експерт в дирекция „Съвет по законодателство“ на Министерство на правосъдието, ел. поща: G_dimitrova@justice.government.bg Даниела Белчина, държавен експерт в дирекция „Съвет по законодателство“ на Министерство на правосъдието, ел. поща: dany@justice.government.bg	Телефон: 02/ 9237 553 02/ 9237 311
1. Дефиниране на проблема: <i>1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.</i> <p>Съществува нормативна празнота по отношение на възможността за информиране на заинтересованите страни преди извършване на покупко-продажба на движими вещи (пътно-транспортни средства, селскостопанска техника, пътностроителна техника и др.) относно наложени запрори върху тях от правоимащи органи, както и осигуряване на информираност и прозрачност при извършване на последваща публична продажба на вече запорирани движими вещи.</p> <p>Налагането на заповор върху вещь от имуществото надлъжника има значение в две основни насоки: запазване на имуществото на длъжника, и респ. подготовка на това имущество за предстоящото принудително изпълнение върху вещь.</p>	

В много случаи са извършвани сделки чрез писмен договор с нотариална заверка на подписите, като в последствие се оказва, че по отношение на това моторно превозно средство (МПС) е наложен заповор. Какви са значението и последиците за страните по прехвърлителна сделка със заповоран автомобил е въпрос, който все по-често бива поставян в практиката. При продажба на МПС, макар да се изисква нотариална заверка на подписите, липсата на регистър, в който страните или нотариус да могат да направят справка за наличието или липсата на заповор по отношение на съответното МПС, логично водят до съответните неблагоприятни последици. Към настоящия момент едва с налагането на заповора длъжникът се лишава от правото да се разпорежда с вещта и не може под страх от наказателна отговорност да изменя, поврежда или унищожава вещта (чл. 451, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс).

С налагането на заповор на моторно превозно средство се цели запазване на физическата цялост на заповораната вещь и нейната принадлежност към имуществото на длъжника, поради което с налагането ѝ му се забранява да се разпорежда с вещта. При разпореждане от страна на длъжника със заповораната вещь, след като е наложен заповорът, биха настъпили две правни последици – ангажиране на наказателната отговорност на длъжника на заповораната вещь по чл. 277, ал. 2 от Наказателния кодекс в случай, че се разпорежи със заповораната вещь и за евентуалния ѝ купувач – относителна недействителност на сделката спрямо вискателя – кредитор по принудителното изпълнение.

Макар спрямо продавача на заповорана вещь и третото лице – купувач, сделката да е валидна и действителна, третото лице може да организира адекватно защитата си, тъй като тази сделка може да бъде развалена съгласно нормите на гражданското законодателство (чл. 189 – 192 от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД)). Така съгласно чл. 189 ЗЗД купувачът може да развали продажбата по реда на чл. 87 ЗЗД. В този случай продавачът е длъжен да върне на купувача платената цена и да му заплати разноските по договора, както и необходимите полезни разноски за вещьта. За другите вреди продавачът отговаря съгласно общите правила за неизпълнение на задължението.

Относно последиците за вискателя – кредитор по изпълнителното дело, по което е наложен заповор, следва да се има предвид, че тъй като по отношение на него сделката е недействителна, то изпълнението върху заповораната вещь може да бъде осъществено, но само при условие, че се намира във владение на длъжника. Ако обаче е налице предаване на вещьта на купувача и той откаже връщането ѝ, вискателят следва да установи по исков ред недействителността и да осъди купувача да предаде съответната вещь.

Извършените анализи показаха практическата липса на електронно поддържани регистри на съдебните изпълнители на наложените заповори. Нормативно задължение за поддържане на такива регистри, като самостоятелни регистри, нямат нито държавните съдебни изпълнители, нито частните съдебни изпълнители.

Държавните съдебни изпълнители нямат нормативно задължение за поддържане на електронни дела и на практика не поддържат такива. Не поддържат и електронни регистри за наложени заповори, нито пък самостоятелни хартиени такива, в които да включват само и единствено движими вещи, подлежащи на задължителна регистрация, т.е. заповорите, които се предполага да бъдат мигрирани към Националния регистър на заповорите.

Частните съдебни изпълнители, макар и да поддържат електронни дела и архиви, нямат нормативно задължение да водят отделни електронни регистри на заповорите и на

практика такива липсват. В допълнение трябва да бъде посочено и че съдебните изпълнители не използват единен софтуер за водене и поддържане на електронните си регистри и дела. Всеки от тях има право да избере отделен разработчик и липсват единни стандарти по отношение на използваните от тях информационни системи и обхвата на данните в тях.

Описаните по-горе проблеми биха могли да бъдат преодоленни чрез преминаването към напълно централизирана информационна система и база данни по повод на заповорирани вещи, какъвто е предвиден да бъде Националният регистър на заповорите.

Законопроектът има за цел уреждането на информационна система, обслужваща Националният регистър на заповорите, включително модул за електронна публична продажба, и интеграция с други регистри с оглед развитието на електронните услуги, които се предоставят на гражданите и бизнеса. Тази цел съответства на заложеното в Актуализираната пътна карта за изпълнение на Актуализираната стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2019 - 2023 г., стратегическа цел 1: Трансформиране на администрацията и публичните институции в цифрови, специфична цел 1.1. Осигуряване на оперативна съвместимост по подразбиране - Мярка 11 „Разработване и внедряване на електронна информационна система „Национален регистър на заповорите“.

Така ще се постигне максимална информираност на гражданите, бизнеса и държавните органи, ще се намали възможността за разпореждане със заповорирани движими вещи, ще се повиши прозрачността при провеждане на публични търгове. Вписването на информацията в реално време ще осигури на правоимащите органи и лица възможност за извършване на справки за наложени заповори на конкретно лице. Изграждането на информационна система, обслужваща Национален регистър на заповорите, включваща и системата за електронни публични търгове, ще има съответно положителен ефект и за дейността на правораздавателната система.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Анализът на съществуващите практики и нормативната база, свързани със заповори върху движими вещи с регистрационен режим, не идентифицира нормативни текстове, които да уреждат въвеждането на информацията относно заповорите върху движими вещи в обща платформа. Необходимо да бъде създадена регламентацията на изцяло нов институт – регистър на заповорите, в т.ч. да бъде уредено изграждането, поддържането, воденето, съхраняването и достъпа до информационната система.

Предложенията за допълнения са основани на общата идея, че регистърът на заповорите върху движими вещи с регистрационен режим следва да се изгради и функционира като софтуерен продукт, осигуряващ създаването и поддържането на база данни, обединяваща информацията относно заповорите на всички категории движими вещи, подлежащи на регистрация по силата на специални закони.

За да се осигури такава степен на публичност на информацията в регистъра,

която ще гарантира информиране на заинтересованите лица относно тежестите и ограниченията върху движимите вещи, предмет на регулация, ще повиши сигурността при прехвърлителните сделки и ще оптимизира принудителното изпълнение върху посочените движими вещи, е необходимо да бъдат извършени съответните нормативни промени в ГПК, съчетано с установяване на делегация за издаване на подзаконовни нормативни актове по организационни, устройствени и др. въпроси.

Предвидено е Националният регистър на запорите и системата за електронен публичен търг да функционират на основата на обща информационна система. Този подход ще позволи общ единен стандарт при изграждането на двете функционалности и автоматизирано движение на данни от регистъра на запорите на движими вещи към модула за продажбите и обратно. В тази връзка се предлага изграждането на регистъра на запорите на движими вещи и системата за електронен публичен търг да се уредят в един нормативен акт (в случая ГПК, където вече съществува правна уредба относно електронния публичен търг – глава четиридесет и трета, раздел II „Електронни публични търгове“, чл. 501а – 501ж) и в един общ подзаконов нормативен акт със съответната законова делегация за това.

Предвидено е Министерството на правосъдието да издаде Наредба за воденето, съхраняването и достъпа до Националния регистър на запорите и за организацията, правилата и дейността на онлайн платформата за електронни публични търгове. С Наредбата ще се определи предмета на регулиране – воденето, съхраняването и достъпа до Националния регистър на запорите, както и организацията, правилата и дейността на онлайн платформата за електронни публични търгове. Ще се установяват принципите на изграждане и функциониране на Националния регистър на запорите и онлайн платформата за електронни публични търгове. Тези принципи ще включват най-напред публичност и достъпност, т.е. всеки ще има право на свободен и безплатен достъп до публичната част на регистъра и платформата за електронни публични търгове; регистриран достъп до базата данни на националния регистър на запорите и платформата за електронни публични търгове ще се предоставя на органите на съдебната власт, изпълнителната власт, местното самоуправление и местната администрация, както и на адвокати, нотариуси и други лица, осъществяващи публични функции; оторизиран достъп за работа с регистъра ще се предоставя на органите и на лицата, овластени по силата на закон да налагат запови и да провеждат принудително изпълнение върху движими вещи. Националният регистър на запорите и онлайн платформата за електронни публични търгове ще функционират при спазване на принципа за защита на личните данни, т.е. използваните лични данни следва да бъдат подходящи, свързани със и ограничени до необходимото във връзка с целите, за които се обработват, и да се съхраняват под форма, която да позволява идентифицирането на субекта на данните за период не по-дълъг от необходимото за целите, за които се обработват личните данни. Дейността ще се осъществява при спазване на изискванията на Закона за защита на личните данни и съответно на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните). Принципът на сигурност и надеждност ще предвижда задължение за Министерството на правосъдието да поддържа структурирани данни за дейностите, свързани с воденето и съхраняването на Националния регистър на запорите и онлайн платформата за електронни публични търгове, в т.ч. информация за извършените вътрешни проверки, като всеки запис съдържа номер и описание на действието, момент на извършването му, ниво на

задълбоченост на проверката, идентификатор на потребителя, извършил действието, и резултати; осигурява възможност за своевременно установяване на извършени в него промени, както и възможност за търсене по периоди. Достъп до посочените данни ще могат да имат само служителите, определени от министъра на правосъдието. Дейностите, свързани с воденето и съхраняването на Националния регистър на запорите и онлайн платформата за електронни публични търгове, ще се организират така, че да са отделени от останалите дейности и административни звена на Министерството на правосъдието.

Относно Националния регистър на запорите ще бъдат посочени подлежащите на вписване обстоятелства – данни за наложени запови върху движимите вещи, за които е предвидено воденето на регистър по силата на закон, а именно – моторни превозни средства, въздухоплавателни средства, кораби, земеделска и горска техника. Ще бъдат определени лицата, които могат да въвеждат данни в регистъра: държавни съдебни изпълнители и частни съдебни изпълнители. В Наредбата ще се предвижда вписването да става по хронологичен ред, т.е. по реда на постъпването на информацията в информационната система. Ще бъдат посочени дейностите, които ще се отразяват в регистъра – вписване на запови, вписване на промени по вписани запови, заличаване на запови и отстраняване на грешки в регистъра. Ще бъде регламентиран редът за получаване на оторизация за вписване в регистъра като при държавните съдебни изпълнители и частните съдебни изпълнители оторизацията следва да е постоянна. Ще бъдат подробно уредени процедурите по прекратяване на оторизацията при загубване на качеството. Предвижда се посочване на подлежащите на вписване данни, както и регламентиране на достъпа до регистъра.

По отношение на модула за електронна публична продажба се предвиждат следните функционалности: предоставяне на оторизиран достъп на лицата, които провеждат търга и услуга за удостоверяване за време; предоставяне на регистриран достъп до портала; публикуване на обявления за продажбите, със стандартизирано описание на продаваните движими и недвижими вещи; регистрация на наддавачи с електронен подпис или от лицето, което провежда търга, в т.ч. и пълномощници на наддавачите; оторизиране на наддавачи; подаване на наддавателни предложения; индикатор за последната достигната цена; автоматично приключване на електронния публичен търг, ако в последните 10 минути от срока за наддаване не са постъпили предложения, съответно – автоматично удължаване, ако през последните 10 минути са постъпили предложения; обявяване на спечелилия наддавач; автоматично съобщение до участниците в търга за достигнатата цена; автоматично съобщение до участниците в търга при надхвърляне на предложената от тях сума; търсачка по имот/вещ, съдебен изпълнител, изпълнително дело, длъжник; възможност за генериране на справки и експортиране на информацията в удобен за допълнителна обработка формат (xls,xlsx, doc и docx).

Ще се регламентира задължение за безсрочно съхраняване на информацията в Националния регистър на запорите и платформата за електронен търг. Ще бъде регламентирано прилагането на подходящи мерки за сигурност от страна на Министерството на правосъдието в съответствие с общоприетите в международната практика стандарти, технически спецификации и препоръки, които осигуряват условия, при които обработваните и предаваните данни да не подлежат на неправомерен или случаен достъп и възпроизвеждане.

Предвид гореизложеното, не е възможно проблемът да се реши в рамките на

съществуващото законодателство или чрез промяна в организацията на работа, тъй като Националният регистър на запорите е нов институт, който няма аналог в досега действащото законодателство.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки на нормативния акт.

2. Цели:

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

Стратегическата цел на законопроекта е уреждането на информационна система, обслужваща Националния регистър на запорите, включително модул за електронна публична продажба, и интеграция с други регистри с оглед развитието на електронните услуги, които се предоставят на гражданите и бизнеса. Тази цел съответства на заложеното в Актуализираната пътна карта за изпълнение на Актуализираната стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2019 - 2023 г., стратегическа цел 1: Трансформиране на администрацията и публичните институции в цифрови, специфична цел 1.1. Осигуряване на оперативна съвместимост по подразбиране - Мярка 11 „Разработване и внедряване на електронна информационна система „Национален регистър на запорите“.

Оперативните цели са свързани с:

- преминаване към напълно централизирана информационна система и база данни по повод на запорирани вещи;
- осигуряване на възможност за електронен обмен на данни във връзка с предоставяне на информация между правоимащите органи и лица, свързана със запорирани вещи;
- реализиране на електронни услуги за автоматизиран достъп до Националния регистър на запорите;
- предоставяне достъп до бази данни и регистри, за предоставяне в реално време на актуална информация за описание на запорирания предмет и всички свързани със запора елементи, които обуславят налагането му;
- гарантиране не само на момента на изненада при налагане на запор (вписване на обстоятелства в реално време в регистъра и непрекъснат достъп до информацията в него), но и предотвратяване на възможността за разпореждане с предмета, поради идентифицирането ѝ като запорирана в момента на предприетото действие от правоимащия орган;
- предоставяне на възможност за уведомяване в реално време по електронен път на заинтересованите страни, при налагане и промяна на обстоятелствата по повод на запор;
- предоставяне на възможност за уведомяване на правоимащи органи и лица при

вдигане на запор, с цел предприемане на съответните действия по компетентност.

Проектът на нормативен акт е разработен в рамките на проект BG05SFOP001-1.002-0018-C04 „Разработване и внедряване на електронна информационна система „Национален регистър на запорите“ по Оперативна програма „Добро управление“, финансирана от Европейските структурни и инвестиционни фондове.

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

Държавни съдебни изпълнители – 210;

Частни съдебни изпълнители – около 204;

Държавни органи, органи на местното самоуправление и местна администрация и лица, осъществяващи публични функции;

Физически и юридически лица (кредитори, длъжници), участници в изпълнителния процес, както и всяко трето лице – не може да бъде посочен точен брой, доколкото броят на страните по всяко дело варира.

4. Варианти на действие:

Вариант за действие 0 „Без действие“:

Практическата липса на електронно поддържани регистри на съдебните изпълнители на наложените заповори, както и отсъствието на нормативно задължение за поддържане на такива регистри, като самостоятелни регистри, от страна на държавните и частните съдебни изпълнители води до невъзможност за извършване на справки в реално време за наложени заповори на конкретно лице. Това води до висока степен на риск от извършване на разпоредителни сделки със заповорирани вещи.

При този вариант няма да:

➤ По отношение на всички заинтересовани страни:

- бъде осигурено преминаването към напълно централизирана информационна система и база данни по повод на заповорирани вещи;

- бъдат реализирани електронните услуги за автоматизиран достъп до Националния регистър на заповорите;

- бъде предоставен достъп до бази данни и регистри, за предоставяне в реално време на актуална информация за описание на заповорираната вещь и всички свързани със заповора елементи, които обуславят налагането му;

- бъде гарантирано не само момента на изненада при налагане на заповор (вписване на обстоятелства в реално време в регистъра и непрекъснат достъп до информацията в него), но и предотвратяване на възможността за разпореджане с вещта, поради идентифицирането ѝ като заповорирана в момента на предприетото действие от правоимащия орган;

- бъде предоставена възможност за уведомяване в реално време по електронен път на заинтересованите страни, при налагане и промяна на обстоятелствата по повод

на запор;

➤ По отношение на държавните органи, органите на местното самоуправление и местна администрация и лицата, осъществяващи публични функции:

- бъде осигурена възможност за електронен обмен на данни във връзка с предоставяне на информация между правоимащите органи и лица, свързана със запорирани вещи;

- бъде предоставена възможност за уведомяване на правоимащи органи и лица при вдигане на запор, с цел предприемане на съответните действия по компетентност.

Вариант 0 не е приложим за решаване на идентифицираните проблеми, както и за постигане на поставените цели.

Вариант за действие 1 „Приемане на предложени проект на акт“:

Налагането на запор върху движима вещ от имуществото на длъжника засяга интересите на широк кръг лица и институции: кредитори, длъжници, трети лица, държавни и частни съдебни изпълнители, осъществяващи функции по принудително изпълнение, държавни и общински органи, както и лица, осъществяващи публични функции. С оглед на големия брой потенциални потребители внедряването на информационната система Национален регистър на запорите ще има значителен ефект в съответствие с поставените цели, като за реализиране на основните бизнес процеси информационната система Национален регистър на запорите ще обменя информация с информационните системи на други администрации: регистъра на КАТ – за пътни превозни средства, съдържащ данни с индивидуализиращи белези на съответното пътно превозно средство, както и информация за собствеността; информационната база данни на земеделската и горска техника, поддържана от Министерството на земеделието, храните и горите, съдържащ данни с индивидуализиращи белези на съответното пътно превозно средство, както и информация за собствеността; регистъра на гражданските въздухоплавателни средства, воден и поддържан от Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ към министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, съдържащ данни с индивидуализиращи белези на съответното въздухоплавателно средство, както и информация за собствеността; корабния регистър на Изпълнителна агенция „Морска администрация“ – първичен регистър, в който се съдържат данни както за индивидуалните белези на вещта съгласно всички законови и подзаконови нормативни актове, така и информация за собствеността на вещта. Връзката с горепосочените системи и бази данни е необходима за целите на автоматичното уведомяване при налагане на запор или при промяна на обстоятелствата за вече вписан в регистъра запор. За целите на индивидуализация на длъжниците системата трябва да поддържа възможност за извършване на електронни справки през средата за междурегистров обмен (RegiX) с регистрите Национална база данни „Население“, Търговски регистър и регистър БУЛСТАТ. Информационната система Национален регистър на запорите ще даде възможност автоматизирано по електронен път да се изпрати съобщение до съответната система или база данни, съдържащо информация за вписаните в регистъра обстоятелства за запора и неговия обект. За целите на уведомяването за наложен и отменен запор ще се осигури интеграция със системата за сигурно е-връчване, поддържана от Държавна агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ). За извършване

на плащания по електронен път във връзка с таксите за реализираните електронни административни услуги ще се извърши интеграция със средата за електронни плащания, поддържана от ДАЕУ. За автентикацията на потребителите ще се извърши интеграция на системата с услугата за електронна автентикация, поддържана от ДАЕУ. Взаимодействията между отделните модули в системата и интеграциите с външни информационни системи ще се реализират и опишат под формата на уеб-услуги, които да са достъпни за ползване от други системи в държавната администрация, а за определени услуги – и за гражданите и бизнеса.

Информационната система Национален регистър на запорите ще бъде интегрирана с Единния портал за електронно правосъдие на изпълнителната власт в сектор "Правосъдие", откъдето ще бъде публично достъпна. Техническата спецификация за разработване и внедряване на информационната система Национален регистър на запорите е одобрена от ДАЕУ и отговаря на всички изисквания на Закона за електронно управление и Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги. Министерството на правосъдието ще управлява дейностите по воденето, съхраняването и достъпа до Националния регистър на запорите и по организацията и дейността на онлайн платформата за електронни публични търгове, като ще осигури необходимите финансови, технически и кадрови ресурси. Системното администриране на информационната система Национален регистър на запорите ще се извършва от служители на дирекция „Електронно правосъдие и регистри“ в Министерството на правосъдието. За обезпечаване на дейността по системното администриране на информационната система ще са необходими 3 (три) щатни бройки, които ще бъдат осигурени в рамките на утвърдените за централната администрация на Министерството на правосъдието.

Предвидено е системата да бъде внедрена в експлоатация след създаване на нормативната рамка за нейното функциониране към месец юли 2022 г. – след приемане на Закона за допълнение на Гражданския процесуален кодекс и подзаконовите нормативни актове, предвидени в него. Не се предвиждат промени в други закони.

Резултатите, които се очаква да се постигнат с въвеждане на предвидените нормативни промени, са следните:

➤ **По отношение на всички заинтересовани страни:**

- ще се осигури преминаването към напълно централизирана информационна система и база данни по повод на запорирани вещи;
- ще бъдат реализирани електронните услуги за автоматизиран достъп до Националния регистър на запорите;
- ще бъде предоставен достъп до бази данни и регистри, за предоставяне в реално време на актуална информация за описание на запориранията вещь и всички свързани със запора елементи, които обуславят налагането му;
- ще се гарантира не само момента на изненада при налагане на запор (вписване на обстоятелства в реално време в регистъра и непрекъснат достъп до информацията в него), но и предотвратяване на възможността за разпореждане с вещта, поради идентифицирането ѝ като запорирана в момента на предприетото действие от правоимащия орган;

- ще се предостави възможност за уведомяване в реално време по електронен път на заинтересованите страни, при налагане и промяна на обстоятелствата по повод на заповест;

➤ По отношение на държавните органи, органите на местното самоуправление и местна администрация и лицата, осъществяващи публични функции:

- ще бъде осигурена възможност за електронен обмен на данни във връзка с предоставяне на информация между правоимащите органи и лица, свързана със заповестирани вещи;

- ще бъде предоставена възможност за уведомяване на правоимащи органи и лица при вдигане на заповест, с цел предприемане на съответните действия по компетентност.

С изграждането и внедряването на информационна система, обслужваща Националния регистър на заповестите, ще се постигне максимална информираност на гражданите, бизнеса и държавните органи, ще се намали възможността за разпореждане със заповестирани движими вещи, ще се повиши прозрачността при провеждане на публични търгове.

Вписването на информацията в реално време ще осигури на правоимащите органи и лица възможност за извършване на справки за наложени заповести на конкретно лице.

Изграждането на информационна система, обслужваща Националния регистър на заповестите, включваща и системата за електронни публични търгове, ще има съответно положителен ефект и за дейността на правораздавателната система.

По-конкретно с приемането на предвидените нормативни промени ще се очаква да се постигнат следните резултати:

Създава се единна база данни за заповестите, налагани върху всички движими вещи, които подлежат на регистрация по силата на специални закони. Последните към момента на извършване на анализа се намират в различно техническо състояние, не са свързани помежду си и не са общодостъпни. Обстоятелството, че на практика заповестите се съобщават на тези регистри и се отбелязват в тях, не е достатъчно, за да осигури правна сигурност за собствениците на вещите и за кредиторите, защото информацията е разпокъсана, няма ясен механизъм за осигуряване на автентичност на информацията и за бързи справки.

Единната база данни ще ускори и облекчи значително процеса по извършване на справки за имуществото на задължени лица или страни по сделки, защото справка за наложените заповести върху МПС, летателни средства, плавателни средства и земеделска техника ще се извършва на едно място.

Получаването на структурирана информация относно наложените заповести върху движими вещи на длъжника ще улесни вискателя при вземане на решение дали да насочи принудително изпълнение върху същата вещь или да не насочва, поради голям брой вече наложени заповести и ниска стойност на вещта. В последния случай ще бъдат спестени разходи по изпълнението, които няма да доведат до реално събиране на дължимите суми.

Лесният достъп до информацията за вече наложените заповести ще дава възможност за по-бърза преценка за лицата, които следва да бъдат призовани като присъединени

взискатели, защото в тяхна полза има наложени запори върху вещта, предмет на изпълнението, като с това ще се облекчи и ускори процедурата по принудително изпълнение.

Лесният достъп до информация за наложените запори върху вещта ще дава възможност за своевременно присъединяване по вече образувани изпълнителни дела срещу същия длъжник, по които изпълнението е насочено върху вещта. По този начин ще се спестят разноски за взискателя за повторен опис на вещта и ще се ускори производството и удовлетворяването на взискателите.

Публичната и общодостъпна информация относно наложените запори върху движимата вещ ще повиши сигурността на оборота, защото ще дава възможност за проверка от страните преди сключването на прехвърлителна сделка относно вещта.

Публичната и общодостъпна информация относно наложените запори върху движимите вещи ще дава възможност за бързи и надеждни справки при проучване на състоянието на имуществото на търговски дружества с цел операции по придобиване и сливане, както и при проверка на кредитоспособността на дружествата.

Публичната и общодостъпна информация относно наложените запори върху движимите вещи ще дава възможност за бързи и надеждни справки при проучване на състоянието на имуществото на търговски дружества, еднолични търговци и неограничено отговорни съдружници за целите на производството по несъстоятелност.

Предложеният проект на Закон за допълнение на Гражданския процесуален кодекс предвижда, че чрез информационната система Национален регистър на запорите Министерството на правосъдието ще предоставя електронни административни услуги на участниците в изпълнителните производства, както и на всяко трето лице, при спазване на изискванията на Закона за електронното управление.

След приемане на предвидените промени чрез информационната система Национален регистър на запорите ще се предоставят следните електронни услуги на физическите и юридическите лица, участници в изпълнителния процес, държавните и частните съдебни изпълнители, както и на държавните органи, органите на местното самоуправление и местна администрация и лицата, осъществяващи публични функции, както следва:

- „електронно първо уведомяване за наложен запов“, съдържащо информация за наложения запов (в полза на кого е наложен, кога е наложен, делото/бъдещият иск, по които е наложен, кой е длъжникът, къде се намира имуществото, ако е в съдебно изпълнение – кой е съдебният изпълнител, ако е в производство по несъстоятелност – кой е синдикът, кой е неплатежоспособния и т.н.);

- „електронно удостоверение за наличие на запов върху имущество“ (справка за наличие на заповирано имущество на лица) - справките ще се заявяват от правоимащите органи и лица с цел доказване на статуса на имуществото и идентифициране на собственика ѝ и ще са достъпни за правоимащите органи и лица чрез оторизирия им достъп;

- „електронно уведомяване“ при последваща промяна на състоянието на наложения запов върху имущество, съдържащи информация за наложения запов (в полза на кого е наложен, кога е наложен, делото/бъдещият иск, по които е наложен, кой е длъжникът, къде се намира имуществото, ако е в съдебно изпълнение – кой е съдебният изпълнител, ако е в производство по несъстоятелност – кой е синдикът, кой

е неплатежоспособния и т.н.);

- модул „електронна публична продажба“, включваща всички възможности за включване в процедурата по наддаване при електронна публична продажба на определено заповорено имущество, независимо на какъв етап приключва тя.

Законопроектът предвижда също в 6-месечен срок от влизането му в сила да бъдат направени изменения в Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието, приета с Постановление № 167 на Министерския съвет от 1992 г.

Осигуряването с информационната система електронни административни услуги за гражданите и бизнеса – участници в изпълнителните производства, са свързани с приходи в бюджета за ползването на тези услуги, а начинът на ползване на услугите ще бъде уреден в предвидената да бъде издадена в шестмесечен срок наредба.

Вариант за действие 2 „Предприемане на организационни и други мерки без нормативни промени“:

Предвидено е Националният регистър на заповорите и системата за електронен публичен търг да функционират на основата на обща информационна система, представляваща база данни, обединяваща информацията относно заповорите на всички категории движими вещи, подлежащи на регистрация по силата на специални закони.

Това изисква регулирането на обществените отношения да бъде извършено чрез общи правила за поведение, които се прилагат към индивидуално неопределен кръг субекти и имат нееднократно действие. Тези обществени отношения подлежат на трайна уредба, поради което в съответствие с чл. 1а и чл. 7 от Закона за нормативните актове е предложена уредба на законово ниво – промени в ГПК, съчетано с установяване на делегация за издаване на подзаконовни нормативни актове по организационни, устройствени и др. въпроси.

В този смисъл не е възможно предприемането само на организационни и други мерки. Необходимо е уреждането на проблема с нормативен акт.

Предлагаме да бъде избран Вариант 1 по съображенията, изложени в него.

5. Негативни въздействия:

Вариант за действие 0 „Без действие“:

При този вариант няма да:

➤ **По отношение на всички заинтересовани страни:**

- бъде осигурено преминаването към напълно централизирана информационна система и база данни по повод на заповорени вещи;

- бъдат реализирани електронните услуги за автоматизиран достъп до Националния регистър на заповорите;

- бъде предоставен достъп до бази данни и регистри, за предоставяне в реално време на актуална информация за описание на запорираната вещ и всички свързани със запора елементи, които обуславят налагането му;

- бъде гарантирано не само момента на изненада при налагане на запор (вписване на обстоятелства в реално време в регистъра и непрекъснат достъп до информацията в него), но и предотвратяване на възможността за разпореждане с вещта, поради идентифицирането ѝ като запорирана в момента на предприетото действие от правоимащия орган;

- бъде предоставена възможност за уведомяване в реално време по електронен път на заинтересованите страни, при налагане и промяна на обстоятелствата по повод на запор;

➤ По отношение на държавните органи, органите на местното самоуправление и местна администрация и лицата, осъществяващи публични функции:

- бъде осигурена възможност за електронен обмен на данни във връзка с предоставяне на информация между правоимащите органи и лица, свързана със запорирани вещи;

- бъде предоставена възможност за уведомяване на правоимащи органи и лица при вдигане на запор, с цел предприемане на съответните действия по компетентност.

Вариант за действие 1 „Приемане на предложени проект на акт“:

Не се предвиждат негативни въздействия.

Вариант за действие 2 „Предприемане на организационни и други мерки без нормативни промени“:

Не е възможно предприемането само на организационни мерки. Необходимо е уреждането на проблема с нормативен акт. За този вариант са присъщи всички негативни въздействия на Вариант 1.

6. Положителни въздействия: *Опишете качествено (при възможност - и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.*

Вариант за действие 0 „Без действие“:

При неприемане на проекта на Закон за допълнение на Гражданския процесуален кодекс положителни въздействия върху заинтересованите страни не се очакват.

Вариант за действие 1 „Приемане на предложени проект на акт“:

При реализиране на този вариант:

➤ По отношение на всички заинтересовани страни:

- ще се осигури преминаването към напълно централизирана информационна система и база данни по повод на заповорани вещи;

- ще бъдат реализирани електронните услуги за автоматизиран достъп до Националния регистър на заповорите;

- ще бъде предоставен достъп до бази данни и регистри, за предоставяне в реално време на актуална информация за описание на заповораната вещь и всички свързани със заповора елементи, които обуславят налагането му;

- ще се гарантира не само момента на изненада при налагане на заповор (вписване на обстоятелства в реално време в регистъра и непрекъснат достъп до информацията в него), но и предотвратяване на възможността за разпореждане с вещи, поради идентифицирането ѝ като заповорана в момента на предприетото действие от правоимащия орган;

- ще се предостави възможност за уведомяване в реално време по електронен път на заинтересованите страни, при налагане и промяна на обстоятелствата по повод на заповор;

➤ По отношение на държавните органи, органите на местното самоуправление и местна администрация и лицата, осъществяващи публични функции:

- ще бъде осигурена възможност за електронен обмен на данни във връзка с предоставяне на информация между правоимащите органи и лица, свързана със заповорани вещи;

- ще бъде предоставена възможност за уведомяване на правоимащи органи и лица при вдигане на заповор, с цел предприемане на съответните действия по компетентност.

Вариант за действие 2 „Предприемане на организационни и други мерки без нормативни промени“:

При неприемане на законопроекта положителни въздействия върху заинтересованите страни не се очакват.

Въздействия:	Вариант 0 Без действие	Вариант 1 Приемане на предложени проект на акт	Вариант за действие 2 „Предприемане на организационни и други мерки без нормативни промени“:
Ефективност:	Ефективност:	Ефективност:	Ефективност:
Цел 1: Създаването на информационна система, обслужваща Национален регистър на заповорите,	Цел 1: • няма да бъде осигурено преминаването към напълно централизирана информационна система и база данни по повод на	Цел 1: • ще бъде осигурено преминаването към напълно централизирана информационна система и база данни по повод на	Цел 1: • няма да бъде осигурено преминаването към напълно централизирана информационна система и база данни по повод на

<p>включително модул за електронна публична продан, и интеграция с други регистри с оглед развитието на електронните услуги, които се предоставят на гражданите и бизнеса</p>	<p>запорираните вещи;</p> <ul style="list-style-type: none"> • няма да бъдат реализирани електронните услуги за автоматизиран достъп до Националния регистър на запорите; • няма да бъде предоставен достъп до бази данни и регистри, за предоставяне в реално време на актуална информация за описание на запорираната вещ и всички свързани със запора елементи, които обуславят налагането му; • няма да бъде гарантирано не само момента на изненада при налагане на запор (вписване на обстоятелства в реално време в регистъра и непрекъснат достъп до информацията в него), но и предотвратяване на възможността за разпореждане с вещта, поради идентифицирането ѝ като запорирана в момента на предприетото действие от правоимащия орган; • липса на възможност за електронен обмен на данни във връзка с предоставяне на информация между правоимащите органи и лица, свързана със запорираните вещи; • липса на възможност за уведомяване на правоимащи органи и лица при вдигане на запор, с цел предприемане на съответните действия по компетентност. 	<p>запорираните вещи;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ще бъдат реализирани електронните услуги за автоматизиран достъп до Националния регистър на запорите; • ще бъде предоставен достъп до бази данни и регистри, за предоставяне в реално време на актуална информация за описание на запорираната вещ и всички свързани със запора елементи, които обуславят налагането му; • ще бъде гарантирано не само момента на изненада при налагане на запор (вписване на обстоятелства в реално време в регистъра и непрекъснат достъп до информацията в него), но и предотвратяване на възможността за разпореждане с вещта, поради идентифицирането ѝ като запорирана в момента на предприетото действие от правоимащия орган; • ще бъде осигурена възможност за електронен обмен на данни във връзка с предоставяне на информация между правоимащите органи и лица, свързана със запорираните вещи; • ще бъде осигурена възможност за уведомяване на правоимащи органи и лица при вдигане на запор, с цел предприемане на съответните действия по компетентност. 	<p>запорираните вещи;</p> <ul style="list-style-type: none"> • няма да бъдат реализирани електронните услуги за автоматизиран достъп до Националния регистър на запорите; • няма да бъде предоставен достъп до бази данни и регистри, за предоставяне в реално време на актуална информация за описание на запорираната вещ и всички свързани със запора елементи, които обуславят налагането му; • няма да бъде гарантирано не само момента на изненада при налагане на запор (вписване на обстоятелства в реално време в регистъра и непрекъснат достъп до информацията в него), но и предотвратяване на възможността за разпореждане с вещта, поради идентифицирането ѝ като запорирана в момента на предприетото действие от правоимащия орган; • липса на възможност за електронен обмен на данни във връзка с предоставяне на информация между правоимащите органи и лица, свързана със запорираните вещи; • липса на възможност за уведомяване на правоимащи органи и лица при вдигане на запор, с цел предприемане на съответните действия по компетентност.
Ефикасност	-	+/-	-
Съгласуваност	Не. Значителен компромис.	Да. Ограничен компромис.	Не. Значителен компромис

Риск за прилагане	Да	Ограничен риск	Да
-------------------	----	----------------	----

При избрания Вариант за действие 1 „Приемане на предложениния проект на акт“, който изпълнява най – ефективно поставените цели, вероятността въздействието да се прояви е висока:

Вероятност въздействието да се прояви – Вариант 1	Създаването на информационна система, обслужваща Национален регистър на запорите, включително модул за електронна публична продажба, и интеграция с други регистри с оглед развитието на електронните услуги, които се предоставят на гражданите и бизнеса
Ниска	
Средна	
Висока	X

Положителните въздействия са валидни за всички заинтересовани страни.

7. Потенциални рискове: *Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.*

Не се идентифицират потенциални рискове при реализирането на Вариант 1 – приемане на проект на Закон за допълнение на Гражданския процесуален кодекс.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

Ще се повиши

Ще се намали

Няма ефект

Със законопроекта ще бъде оптимизирана дейността по предоставяне на електронни услуги, които ще се предоставят на гражданите и бизнеса, което ще доведе до намаляване на административната тежест за тях. Изграждането на системата и нейното ползване от правоимащи органи, гражданите и бизнеса ще има пряк ефект върху намаляване употребата на хартиени документи, ще улесни и ускори достъпа до информация, ще спести време и средства за извършване на справки в първични регистри, информационни системи и институции по повод проверка на статута на дадена вещ.

Така например:

- Получаването на структурирана информация относно наложените запови върху движими вещи на длъжника ще улесни взискателя при вземане на решение дали да насочи принудително изпълнение върху същата вещ или да не насочва, поради голям брой вече наложени запови и ниска стойност на вещта. В последния случай ще бъдат спестени разноски по изпълнението, които няма да доведат до реално събиране на дължимите суми.

- Лесният достъп до информация за наложените запови върху вещта ще дава възможност за своевременно присъединяване по вече образувани изпълнителни дела срещу същия длъжник, по които изпълнението е насочено върху вещта. По този начин ще се спестят разноски за взискателя за повторен опис на вещта и ще се ускори

производството и удовлетворяването на взискателите.

- Публичната и общодостъпна информация относно наложените запори върху движимите вещи ще дава възможност за бързи и надеждни справки при проучване на състоянието на имуществото на търговски дружества с цел операции по придобиване и сливане, както и при проверка на кредитоспособността на дружествата.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Не се създават нови регулаторни режими.

С предложените промени ще се осигури постигне на максимална информираност на гражданите, бизнеса и държавните органи, ще се намали възможността за разпореждане със запорирани движими вещи, ще се повиши прозрачността при провеждане на публични търгове. Вписването на информацията в реално време ще осигури на правоимащите органи и лица възможност за извършване на справки за наложени запори на конкретно лице. Изграждането на информационна система, обслужваща Национален регистър на запорите, включваща и системата за електронни публични търгове, ще има съответно положителен ефект и за дейността на правораздавателната система.

9. Създават ли се нови регистри?

Когато отговорът е "да", посочете колко и кои са те.

Да – Информационна система Национален регистър на запорите.

С внедряването на информационна система Национален регистър на запорите ще се създадат нормативни и технологични предпоставки за:

- преминаване към напълно централизирана информационна система и база данни по повод на налагането на заповор на определени видове движими вещи и последващото ѝ разширяване с нови видове вещи;

- преминаване към електронен обмен на данни във връзка с предоставяне на информация между правоимащите органи и лица, свързана със запорирани вещи;

- реализиране на електронни услуги за автоматизиран достъп до Националния регистър на запорите;

- предоставяне на електронни форми за описание на запорирани вещи и достъп до информация – до бази данни и регистри, за предоставяне в реално време на актуална информация за описание на запорираната вещь и всички, свързани със запора елементи, които обуславят налагането му;

- гарантиране не само на момента на изненада при налагане на заповор (вписване на обстоятелства в реално време в регистъра и информацията е достъпна неограничено във времето), но и предотвратяване на възможността за разпореждане с вещта, поради идентифицирането ѝ като запорирана в момента на предприетото действие от правоимащия орган;

- предоставяне на възможност за уведомяване в реално време по електронен път на заинтересованите страни при налагане и промяна на обстоятелствата по повод на заповор;

- предоставяне на възможност за уведомяване на правоимащи органи и лица при вдигане на заповор с цел предприемане на съответните действия по компетентност.

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

- Актът засяга пряко МСП
 Актът не засяга МСП
 Няма ефект

В случай че посочените предприятия са страни в изпълнителния процес, те ще имат достъп до електронните услуги, както и останалите участници в изпълнителното производство. Доколкото въздействието от прилагането на предложената нормативна уредба върху страните в изпълнителния процес се очаква да бъде като цяло положително, МСП – страни в изпълнителния процес, също ще изпитат описаните положителни въздействия.

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

- Да
 Не

12. Обществени консултации:

Съгласно разпоредбата на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове законопроектът, мотивите към него, частичната предварителната оценка на въздействието и становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ ще бъдат публикувани на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на Министерство на правосъдието за становища и предложения.

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултациялни процедури.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

- Да
 Не

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Любомир Талев – директор на дирекция „Съвет по законодателство“

Дата: 29. 11. 2024

Подпис:

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Дирекция „Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека“

Изх.№ 93-00-134/20

Г-жа Г. Димитрова

ДО
Г-Н ЛЮБОМИР ТАЛЕВ
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„СЪВЕТ ПО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО“

Г-жа Д. Белчица

КОПИЕ ДО ПРОФ. Д-Р НИКОЛАЙ ПРОДАНОВ, ДН
ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР НА
ПРАВОСЪДИЕТО

Г. Димитрова

Относно: *Справка за съответствието на проект на Закон за допълнение на Гражданския процесуален кодекс с КЗПЧОС и практиката на ЕСПЧ съгласно чл. 28, ал. 3 от ЗНА*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ТАЛЕВ,

Приложено представям на Вашето внимание справка за съответствие на проект на Закон за допълнение на Гражданския процесуален кодекс с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи („ЕКПЧ“) и практиката на Европейския съд по правата на човека („ЕСПЧ“), съгласно чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове. Същият не създава нормативни предпоставки за противоречие с разпоредбите на ЕКПЧ и практиката на ЕСПЧ.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Съгласно текста.

С УВАЖЕНИЕ,

7.12.2020 г.

X

Милена Коцева
Директор на дирекция ППРБЕСПЧ
Signed by: Milena Lyubomirova Kotseva

Изготвил:

7.12.2020 г.

X

Божура Симеонова
Правителствен агент
Signed by: Bozhura Petkova Simeonova

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Дирекция „Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека“

Изх. № 93-00-134/

/моля цитирайте при отговор/

СПРАВКА

ОТНОСНО: *Съответствие на проект на Закон за допълнение на Гражданския процесуален кодекс с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа и с практиката на Европейския съд по правата на човека, съгласно чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове*

На основание чл. 28, ал. 3 от ЗНА, въвеждащ изискване за изготвяне на справка за съответствие на проекта на закон с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи и практиката на Европейския съд по правата на човека, Дирекция „Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека“ изразява становище, че предложеният проект на Закон за допълнение на Гражданския процесуален кодекс не създава нормативни предпоставки за противоречие с разпоредбите на Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и практиката на Европейския съд по правата на човека.

7.12.2020 г.

X

Милена Коцева
Директор на дирекция ППРБЕСПЧ
Signed by: Milena Lyubomirova Kotseva

Изготвил:

7.12.2020 г.

X

Божура Симеонова
Правителствен агент в дирекция ППРБЕСПЧ
Signed by: Bozhura Petkova Simeonova

**СПРАВКА ПО ЧЛ. 26, АЛ. 5 ОТ ЗАКОНА ЗА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ
ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯТА, ПОЛУЧЕНИ ПРИ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ
ПО ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ГРАЖДАНСКИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС**

Наредба за обществени консултации и интернет страницата на Министерството на правосъдието	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
r/bg	<p>Систематичното място на подобна уредба в Гражданския процесуален кодекс (ГПК) и създаването на изцяло нов самостоятелен регистър в Министерството на правосъдието не е добро решение.</p> <p>От една страна ГПК е процесуален закон и не следва да съдържа подобни технически разпоредби, които нямаг нищо общо с правораздавателния процес, вкл. и с изпълнителните производства.</p> <p>От друга - към момента съществува регистър, в който се вписват всички заповори на публичните изпълнители и това е Централният регистър на особените залози (ЦРОЗ). Няма логика заповорите на държавните съдебни изпълнители и на частните съдебни изпълнители да се вписват в друг регистър, който тепърва ще се създава. Освен това този нов регистър ще трябва да се осигури технически и кадрово, да се осигурят връзките му с другите държавни регистри и т.н., което е неефективно предвид тясната му цел.</p> <p>Най-логично е промените вместо в ГПК да се включат в Закона за особените залози (ЗОЗ), а в хода на проекта за реформа на ЦРОЗ и преминаването му към Агенцията по вписванията (също от 01.01.2022 г., за когато е предвиден и новия регистър на заповорите) да се изгради тази допълнителна функционалност към ЦРОЗ, предвид че така или</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Действието на вписването в Националния регистър на заповорите ще бъде с оповестително действие, а именно – да се даде гласност на определен вписани обстоятелства. Гласността означава даване на възможност на всяко трето лице да узнае за вписаните обстоятелства.</p> <p>Съгласно чл. 26, ал. 3, т. 1 от Закона за особените залози в съответния регистър по чл. 12 подлежи на вписване и заповорът върху заложено имущество по чл. 4 от същия закон. Следователно, в Централния регистър на особените залози (ЦРОЗ) подлежи на вписване заповорът върху имущество, за което не се води особен (първичен) регистър, вкл. върху движими вещи, за които законът не предвижда водене на регистър на собствеността (каквито са корабите и въздухоплавателните средства). Освен това вписването в ЦРОЗ има за цел удовлетворяване на кредитори в извънсъдебно изпълнение. Докато вписването в Националния регистър на заповорите ще се осъществява само и по повод принудително съдебно изпълнение, наложено от съответните правоимащи органи. Вписването в ЦРОЗ ще има значение за противопоставимост на правата на лица с вписани в регистъра права (заложни кредитори, лизингодатели, продавачи по договор със запазване на собствеността до изплащане на цената), докато вписването в Националния регистър на заповорите ще запази своята информационна функция.</p>

	<p>иначе там трябва да има функционалност за запорите на Националната агенция за приходите (НАП).</p> <p>Освен това ЦРОЗ е единственият към момента публичен регистър, съдържащ данни за движими вещи и е логично той да бъде надграден и с информация за запорите върху тях, а не тя да е разпийана на няколко места, при това под една и съща шапка на Министерството на правосъдието.</p>		<p>В допълнение следва да се има предвид и следното: Проект „Разработване и внедряване на електронна информационна система „Национален регистър на запорите“ е един от стратегическите проекти в изпълнение на Стратегията за развитие на електронното управление в Република България 2014-2020 г. и е разработен по Приоритетна ос №1 „Административно обслужване на е-управление“ в изпълнение на мярка 5.19. от Пътната карта към Стратегията. В мярката е определена като отговорната институция за изпълнение на проекта Министерството на правосъдието с партньор - Камарата на частните съдебни изпълнители.</p> <p>При извършения обстоен анализ на нормативната уредба и добрите практики в страни от ЕС не е предложена възможността АИС „Национален регистър на запорите“ да се администрира от ЦРОЗ.</p>
<p>Съюз на съдиите в България</p>	<p>1. На първо място е налице несъответствие между мотивите и предложения текст на разпоредбата – в мотивите се сочи, че в единния регистър на запорите ще се вписват само заповори върху движими вещи, които подлежат на регистрационен режим. Понастоящем в България такива са моторните превозни средства (и някои други самоходни машини), корабите (по смисъла на КТК), въздухоплавателните средства и оръжията и други свързани вещи, регулирани от ЗОВВПУ. В текста на предлагания законопроект на новия чл. 450б ГПК обаче такова ограничение не се предвижда – предвижда се всеки заповор да се регистрира в единния регистър. Доколкото съгласно чл. 450 и 507 ГПК заповор може да се налага върху движими вещи и вземания, от текста на разпоредбата следва че в новата информационна система ще следва да се регистрира всеки заповор, независимо от обекта му – вземане или движима вещ. При това не е ясно защо щом в закона е предвидена информационна система за отрязване на запорите върху вземания</p>	<p>Приема се.</p>	<p>Отразено в текста.</p>

	<p>по банкови сметки (чл. 450а ГПК), е необходимо тези залози да се отразяват и във втора информационна система.</p> <p>2. Предлаганата законодателна уредба не е съгласувана и със съществуващите правила за действащата към момента регистър на особените залози, където също се вписват права на трети лица върху движимите вещи. И доколкото залогът и залогът имат сходно действие спрямо трети лица и правата на собственост върху вещта, логично е и да бъдат вписвани в един регистър (както това се прави при възбраните и ипотеките върху недвижими вещи, които се вписват в имотния регистър, съответно – в книгите по вписванията преди изграждането на имотния регистър). Поради това функциите на регистър на залогите върху вещи следва да бъдат внедрени в създадения по реда на Закона за особените залози Централен регистър на особените залози, за който се предвижда да се води електронно. В същия регистър и сега освен залози се вписват права на трети лица, които могат да се противопоставят на бъдещи купувачи на вещта – сключване на договори за лизинг и продажба на вноски (чл. 12, ал. 2 ЗОЗ и чл. 26, ал. 1, т. 1, б. „д“ ЗОЗ). Поради това именно този регистър следва да обедини всички данни за права на трети лица върху движими вещи, а не да се създават два паралелно действащи регистъра, което би объркало гражданите.</p> <p>3. За разлика от подробната уредба на действието на вписването на особения залог и правата на лица, отстъпили право на собственост срещу задължение за заплащане на парична сума на вноски (лизингодатели и продавачи по договор за изплащане на цена на вноски), която се съдържа в</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p>	<p>Идеята за изграждане на електронна информационна система „Национален регистър на залогите“ е да се създаде централизирана база данни за всички движими вещи с регистрационен режим, върху които са наложени залози по изпълнителни дела. Този регистър юридически и практически не може да бъде вграден в Централния регистър на особените залози, чието предназначение е да бъде електронна база данни, съдържаща обстоятелства и актове, вписани или обявени по реда на Закона за особените залози. Така разликата между двата регистъра е в това, че ЦРОЗ е създаден за вписване на залози, които в извънсъдебното изпълнение могат да се противопоставят на трети лица, както и възможността на кредитора да поиска изпълнение на залора преди пристъпване към съдебно изпълнение, Докато Националният регистър на залогите ще обслужва само съдебното принудително изпълнение и в него ще се вписват вече наложени от съдебните изпълнители залози върху движими вещи с регистрационен режим.</p> <p>Проект „Разработване и внедряване на електронна информационна система „Национален регистър на залогите“ е разработен в изпълнение на стратегическите цели, заложи в Стратегията за развитие на електронно управление в Република България. Мярката е залегнала под номер 5.19 в Пътната карта за изпълнение на</p>
--	---	---	---

чл. 7 и 12 ЗОЗ, предлаганият текст на чл. 4506 ГПК не предвижда значението на регистрирането на залог в регистъра на залозите. В регистърното право съществуват два типа регистри съобразно действието спрямо третите лица – такива, които се ползват с публично доверие, и такива, за които това не е предвидено изрично, и имат информационно значение. При регистрите, които се ползват с публично доверие (напр. Търговския регистър според чл. 10 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел), добросъвестните трети лица са длъжни да направят проверка в регистъра за всяко вписано обстоятелство, тъй като се смята, че ако то е вписано, то същото действително се е случило (т.нар. позитивна публичност). Обратно, при регистрите, които не се ползват с публично доверие, проверката има за цел само да даде публичност на определени факти – както е например при вписването на повечето видове искиви молби в книгите по вписванията съгласно чл. 114, ал. 1, б. „а“, изр. второ от Закона за собствеността (ЗС). По принцип публичното доверие в регистъра се урежда с норма от законов ранг. В случая публичното доверие в регистъра на залозите има важно значение, тъй като при движимите вещи добросъвестността е от определящо значение при придобиване на право на собственост върху движими вещи – чл. 78 ЗС. Съгласно правната теория и съдебната практика, когато се закупи движима вещ от несобственик, ако купувачът придобие владението и е добросъвестен, се реализира първичният придобивен способ по чл. 78, ал. 1 ЗС и купувачът придобива вещта в собственост, чиста от всякакви права на трети лица, включително и такива, наложени заповор. Продавачът, който знае, че продава залопорирана вещ, губи правото на собственост и отговора

Стратегия за развитие на електронното управление в Република България за периода 2016 – 2020 г. Съгласно Актуализираната пътна карта за изпълнение на Актуализираната стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2019-2023 г., приета с Решение № 546 от 18 септември 2019 г. на Министерския съвет в Стратегическа цел 1: Трансформиране на администрацията и публичните институции в дигрови е предвидена мярка 11: Разработване и внедряване на електронна информационна система „Национален регистър на залозите“ с отговорна институция Министерството на правосъдието.

Основната цел на проекта, както е заложена в Пътната карта, е да бъде изграден централизиран регистър на залозите, в който частните и държавните съдебни изпълнители ще вписват всеки заповор. Основните дейности по проекта са, от една страна, изграждане и внедряване на регистър на залозите, а от друга – промяна в съществуващата нормативна уредба. Дейностите по проекта е предвидено да бъдат финансирани от Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020. На 18 април 2017 г. е сключен административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ между Ръководителя на Управляващия орган на Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 и Министерството на правосъдието. Във връзка с принципа за уреждане на регистрите на законово ниво в МП беше създадена работна група с участието на широк кръг от магистрати, учени, адвокати, частни, държавни, публични изпълнители и експерти. Всички проблеми, поставени в становището на Съюза на съдиите в България, са били предмет на обсъждане от тази работна група.

По отношение на действието на вписването в Националния регистър на залозите, същото ще бъде с оповестително действие, а именно – да се даде гласност на определени вписани обстоятелства по отношение на движими вещи с регистрационен режим. Така

	<p>наказателно съгласно чл. 217, ал. 3 от Наказателния кодекс. В този случай добросъвестността на купувача ще зависи от това дали той е положил дължимата грижа да се осведоми дали върху вещта, която купува, не е наложен заповор. Законът следва ясно да посочи дали тази дължима грижа включва и проверка в съответните регистри за наложени върху движимата вещ залози или заповори. По отношение на особените залози чл. 7 ЗОЗ дава ясен отговор на въпроса – ако сделката е сключена в кръга на обичайната дейност на търговеца-продавач, то купувачът, който купува вещ, която този търговец обичайно продава, то залогът се погасява и собствеността върху вещта се прехвърля чиста от права на трети лица на купувача. В предложената уредба на нов регистър на заповорите върху всякакви движими вещи не става ясно дали при покупка на движими вещи в подобна ситуация за всеки купувач ще възникне задължение да прави проверка в новия регистър на заповорите. Ако това е така, то се оказва, че всеки гражданин, който реши да си закупи тостер или кафеварка, преди това ще трябва да проверява в регистъра на заповорите и разпоредбата на чл. 78, ал. 1 ЗС би се обезсмислила напълно. Това налага и необходимостта, ако се реши да бъде създаден регистър на залозите, то да се определи дали същият ще се ползва с някаква публичност (т.е. дали гражданите ще са длъжни да проверяват в него, за да могат добросъвестно да придобиват движими вещи), спрямо кои лица и за кои вещи (дали както посочват мотивите на законопроекта – само за регистрираните, или за всички) ще се прилага това изискване.</p>	<p>Националният регистър на заповорите се явява от втори тип регистри – с информационно значение.</p>
<p>4. В заключение се отбелязва, че без ясни правила за действието на вписването в регистъра на заповорите и това кои лица са задължени да проверяват в него, създаването на такъв публичен</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>В Закона за особените залози (ЗОЗ) е предвидено вписване на заповор само върху заложено имущество, т.е. в Централния регистър на особените залози, воден от Агенция по вписванията, ще бъдат вписвани заповори върху</p>

	<p>регистър би било прибярзано и дори опасно. Поради това се предлага или интегриране на подобен бърз регистър в ЦРОЗ, като действието на вписването в този регистър да е същото като на вписването в ЦРОЗ, или ясно очертаване на действието на регистъра за добросъвестните граждани в разпоредбата, която го урежда.</p>		<p>зложено имущество, изрично посочено в чл. 4 от ЗОЗ – движими вещи, с изключение на кораби и въздухоплавателни средства, машини и съоръжения, вземания, безналични ценни книжа и дялове на колективни инвестиционни схеми, дружествени дялове от събирателни и командитни дружества, командитни дружества с акции или дружества с ограничена отговорност, права върху патенти за изобретения и полезни модели, регистрирани марки, промишлени дизайни, топовогии на интегрални схеми и сертификати за сортове растения и породи животни, търговски предприятия, селскостопанска продукция, суровини, стоки и материали, съвкупности от вземания, от машини и съоръжения, от стоки или материали и от безналични ценни книжа, както и дялове на колективни инвестиционни схеми.</p> <p>В тази връзка следва да се посочи, че всички вписвания и обявявания в Централния регистър на особените запози ще се извършват по персонална партида на залогодателя съгласно изискването на чл. 22, ал. 2 от ЗОЗ, поради което е невъзможно надграждане на регистъра с допълнителна функционалност за вписване на запорите по начина, предвиден в проекта на Закона за допълнение на Гражданския процесуален кодекс.</p>
<p>Асоциация на банките в България</p>	<p>1. Съгласно приложените към законопроекта мотиви в Информационна система „Национален регистър на запорите“ ще се поддържа информация за наложени запори по изпълнителни дела, но само по отношение на движими вещи с регистрационен режим. Новият чл. 450б обаче не посочва вида запори, за които ще се поддържа информация - запори върху вземания или върху вещи, а в случай, че са вещи - видът вещи. В случай, че текстовете не бъдат прецизирани, това би означавало например, че в Националния регистър на запорите би следвало да се поддържа информация и за запори върху вземания, в т.ч. и по банкови сметки. По този начин регистърът би дублирал предназначението на</p>	<p>Приема се.</p>	<p>Отразено в текста.</p>

	<p>регистъра на банковите сметки, който функционира съгласно чл. 56а от Закона за кредитните институции.</p> <p>От друга страна, предвид систематичното място на новия чл. 450б ГПК, изглежда, че информационната система няма да включва запорите, наложени като обезпечителни мерки по реда на Глава тридесет и пета от ГПК, а само тези, наложени в рамките на изпълнителното производство. Считаме, че липсата на информация в регистъра за наложени като обезпечителна мярка заповори би могло да възпрепятства постигането на зададените цели и да доведе до допускане на грешки относно липсата на тежести и ограничения върху вещь, предмет на обезпечителен заповор.</p> <p>Във връзка с горното, в новия чл. 450б ГПК следва да бъде уточнено за кои заповори ще се поддържа информация в регистъра, като в обхвата на разпоредбата бъдат включени и запорите, наложени като обезпечителни мерки.</p> <p>2. Също така е отворен въпросът за съпоставимостта на вписването на заповор в този регистър с вписването на заповор в Централния регистър за особените залози по реда на Закона за особените залози.</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Идеята за изграждане на електронна информационна система „Национален регистър на запорите“ е да се създаде централизирана база данни за всички движими вещи с регистрационен режим, върху които са наложени заповори по изпълнителни дела. Този регистър юридически и практически не може да бъде вграден в Централния регистър на особените залози, чието предназначение е да бъде електронна база данни, съдържаща обстоятелства и актове, вписани или обявени по реда на Закона за особените залози. Така разликата между двата регистъра е в това, че ЦРОЗ е създаден за вписване на залози, които в извънсъдебното изпълнение могат да се противопоставят на трети лица, както и възможността на кредитора да поиска изпълнение на заповора преди пристъпване към съдебно изпълнение, Докато Националният регистър на запорите ще обслужва само съдебното принудително изпълнение и в него ще се</p>
--	---	----------------------	--

	<p>3. Алинея 3 на новия чл. 450б предвижда Министерството на правосъдието (МП) да предоставя електронни административни услуги чрез Информационна система „Национален регистър на запорите“ на участниците в изпълнителното производство, както и на лица с правен интерес, при спазване на изискванията по Закона за електронното управление. В ал. 5 е посочено, че МП може да предоставя достъп до информация само на лица, които имат правно основание за получаване на съответната информация. Трябва да бъде елиминирана всяка възможност за тълкуване и преценка на понятието правен интерес.</p> <p>4. Съществен въпрос, чийто отговор следва да бъде изяснен, е този за правното действие на вписването, и следователно неговите последици.</p> <p>С обсъждания проект на ЗИД на ГПК не се извършва промяна в способите и реда за налагане на запор върху движима вещ, както и на момента, от който запорът се счита наложен. Следователно, макар да не е безспорно, действието на вписване в регистъра не би трябвало да се счита конститутивно. Дали обаче действието е оповестително с прилежащата му последица за определяне на момента на узнаване - от момента на вписването, не е ясно и не може да се извлече като извод от законопроекта. Трудно е да се приеме и че действието е чисто информационно, без правни последици за лицата, поради обръкването, което създава посочването на една от специфичните цели за създаване на регистъра - гарантиране момента на изненадата и предотвратяване на възможността за разпореждане с вещта. Дали може да се приеме, че вписването в регистъра има действие на обществено доверие - да</p>	<p>Приема се.</p> <p>Не се приема.</p>	<p>вписват вече наложени от съдебните изпълнители запори върху движими вещи с регистрационен режим.</p> <p>Отразено в текста.</p> <p>Вписването в Националния регистър на запорите ще бъде с оповестително действие, а именно – да се даде гласност на определени вписани обстоятелства. Гласността означава даване на възможност на всяко трето лице да узнае за вписаните обстоятелства. Вписването в Националния регистър на запорите ще се осъществява само и по повод принудително съдебно изпълнение, наложено от съответните правоимащи органи и ще има само информационна функция, доколкото правилата за действието на вписването не са променени с настоящия проект.</p> <p>С проекта е предвидено задължение съдебните изпълнители ежедневно да подават данни в информационната система. Предвидена е и възможност тези данни да се подават автоматично от информационните системи на съдебните изпълнители. На практика така няма как да не бъде отразена информацията отнсно налагането на запор.</p> <p>Отнсно последиците за правата на трети лица, закупили запорирана вещ, но запорът не е отразен в регистъра – няма последици за правата на третите лица, защото</p>
--	--	--	---

	<p>се считат вписаните обстоятелства верни спрямо третите добросъвестни лица, също не е ясно. Остават открити и въпросите относно противопоставимостта на извършеното вписване, както и за неговото оспорване - основания, ред и легитимирани лица.</p> <p>В резултат на горното възникват и множество други въпроси, част от които са следните:</p> <p>Ако запор е наложен, но не е подаден към регистъра, какво ще бъде действието на този запор?</p> <p>Какви ще са последиците за правата на трети лица, закупили заповорана вещ, но заповорът върху която не е отразен в регистъра?</p> <p>Органите по принудително изпълнение ще следва ли да присъединяват по право взыскатели, за които са получили информация чрез справка в регистъра? Поставените въпроси са твърде съществени, за да бъдат уредени в наредбата, която се предвижда да бъде създадена на основание ал. 1 на чл. 450б (в случай, че това е идеята за липса на уредба в проекта на нов чл. 450б), и следователно трябва да намерят отговор именно в новия чл. 450б ГПК.</p> <p>5. В заключителните разпоредби на ЗИД на ГПК трябва да се уреди действието на новата разпоредба спрямо заварените към момента на влизане в сила заповори.</p> <p>6. Съгласно чл. 450б, ал. 1 условията и редът за воденето, съхраняването и достъгът до информационната система следва да се определят с наредба, която да бъде изготвена в 6-месечен срок от влизане в сила на обсъждания ЗИД на ГПК. На практика целият чл. 450б съдържа много малко съществена за предоставянето на достъпа информация. Така например, в него не се сочи дори каква точно трябва да бъде предоставяната ежедневно от съдебните изпълнители информация,</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p>	<p>вписването в регистъра на заповорите е само оповестително, с информационна цел.</p> <p>Относно правилата за присъединяване на взыскател по изпълнително дело проекта не предвижда нов ред за това.</p> <p>Проектът не засяга действието на вече наложени заповори. В регистъра ще се вписват само заповорите, наложени след влизане в сила на закона.</p> <p>В мотивите към законопроекта ясно е казано, че се ще предоставя възможност за уведомяване в реално време по електронен път на заинтересованите страни, при налагане и промяна на обстоятелствата по повод на запор, в т.ч. предоставяне на възможност за уведомяване на правоимащи органи и лица при вдигане на запор, с цел предприемане на съответните действия по компетентност. Следователно всички тези обстоятелства ще бъдат отразявани ежедневно в информационната система и ще има пълнота и видимост на данните и</p>
--	---	---	---

	<p>за да може да бъде оценено дали наистина тази информация ще отговори на описаната в мотивите обществена нужда от създаването на обсъждания регистър. В мотивите обаче се сочи, че информацията ще е свързана с „всички свързани със запора елементи, които обуславят налагането му.“ Изразяваме опасение, че в случай, че информацията действително се ограничи само до елементите, свързани с налагане на заповор, но не включва тази, отнасяща се до вдигане на заповор, то тя не би била ефективна.</p> <p>Във връзка с изложеното и предвид въпросите, описани по-горе, които предложеният текст на новия чл. 450б поставя, би следвало проектът на ЗД на ГПК да бъде разглеждан заедно с проекта на Наредба по чл. 450б, ал. 1. В противен случай има риск от създаване на законова уредба, която в голяма степен поражда повече въпроси, отколкото да дава отговор на конкретни обществени потребности.</p>		<p>обстоятелствата по повод на наложен заповор. Това е заложено и в проекта „Разработване и внедряване на електронна информационна система „Национален регистър на заповорите“.</p> <p>Що се отнася до въпроса за съвместното разглеждане на проекта на ЗД на ГПК и проекта на наредба по чл. 450б, ал. 1, изречение второ, следва да се има предвид разпоредбата на чл. 3, ал. 1 и 2 от Закона за нормативните актове (ЗНА), според които законът урежда първично или въз основа на Конституцията, обществени отношения, които се поддават на трайна уредба, според предмета или субектите в един или няколко института на правото или техни подразделения, а за уреждане на другите отношения по тази материя законът може да предвиди да се издаде подзаконов акт. В предложения проект е предвидено да бъде издадена наредба, която съгласно чл. 7, ал. 2 ЗНА е нормативен акт, който се издава за прилагане на отделни разпоредби или подразделения на нормативен акт от по-висока степен. Ето защо, на първо място, за да бъде издадена една наредба е необходимо да има законова делегация за това – влязъл в сила нормативен акт с ранг на закон. И на второ място, самата законова делегация определя еднородността и обема на регламентацията или предметния обхват на наредбата – дали ще има за предмет прилагане на една или няколко отделни разпоредби, на глави, раздели или други подразделения на нормативен акт.</p>
--	--	--	--

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

РЕШЕНИЕ № 63

от 21 януари 2021 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

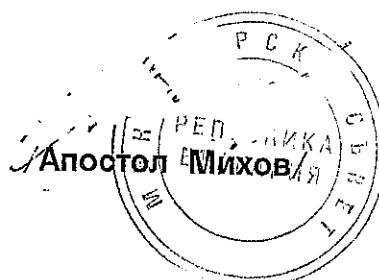
1. Одобрява проекта на Закон за допълнение на Гражданския процесуален кодекс.
2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.
3. Министърът на правосъдието да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков

Вярно,

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
“ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ”:

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх.№	102-01-7
Дата	21.01.2021 г.

16 ш
16/1000

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

№...02.01-12.....
... 21. януари. 2021 г.

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

г-жа ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение №.....63..... на Министерския съвет от 2021 г. проект на Закон за допълнение на Гражданския процесуален кодекс.

Приложения:

1. Мотиви към проекта на Закон за допълнение на Гражданския процесуален кодекс.
2. Частична предварителна оценка на въздействието.
3. Справка от Министерството на правосъдието за съответствие с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека.
4. Справка за постъпилите предложения от обществените консултации.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

N 150-01-24/22.01. 2021 г.

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 77, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям Законопроект за допълнение на Гражданския процесуален кодекс, № 102-01-7, внесен от Министерски съвет на 21.01.2021 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- Комисия по правни въпроси

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА